

Teponniemen :: asukkaat ::

KIRJ. HELMI MATTSON.

(Jatkoo viime n:roon)

Kymmenes luku.

Työväentalolla pidettiin kokousta. Kokouksen loputtua alkoi Toivo Ojala puheensa. Kaunis, heleä, puna kohosi Toivon poskipäälle, kun hän virkkoi:

"Tov'rit, veljet! Otan vapauden tässä kokouksen jatkoksi puhua muutaman sanan. Nämä puheet ovat kuin siemen, joita maahan heitetään. Toisinaan ne kasvavat kukkaan ja kantavat hedelmän, mutta toisinaan taas ei ne saa siementä edes oraalilehusemaan. Silloin on kylvy tehty huonon sään vallitessa kehnolle maaperälle. Toivoisin, että minun sanain laiho nousisi vihreänä ja tuotaisi toivomani tuloksen. Te tunnette minut lapsuudesta asti ja tiedätte ne olosuhteet, joissa olen elänyt. Tiedätte myös, ettei minulla enempi kuin toisilta minunlaisiltani ole tilaisuutta kehittää itseään. Se vähäinen tieto yhteiskunnallisista asioista, jota olen voinut hankkia, on ollut kovan työn tulos. Ammattini sivussa olen uhrannut monta hetkeä lueskellessa teoksia, joita suuret, aatteeseen inostuneet oppi-isämme ovat kirjottaneet. Minulla olisi parhain halu tulkita ajatuksiani teille, toverit, jos minulla on kylliksi kykyä siihen. Aikomukseni oli taas puhua siitä vääryydestä, jota valtaaan päässeet harjottavat heikompiin kohtaan.

Me, suuri köyhien luokka, olemme joutuneet kireisiin taisteluihin valtuokan sortoa vastaan. Porvarillinen järjestelmä, joka on olemassa porvarillista voittoa ja valtaa tukemassa, synnyttää pakosta työttömyyttä ja köyhyyttä.

Työväenluokan köyhyys tulee räikeimmän silmiinpistäväksi siitä mukaa kuin yleisen rikkaiden lisääntyminen kehittyy. Ja porvaristo on kernas riistämään kaikki ihmisoikeudet työläisiltä, jos se vain uskaltaa. Uskaltaminen riippuu taas vuorostaan siitä, onko työväestö valvella ja järjestäytyneet omia etujaan valvomaan ja puolittamaan.

Se on turha luulo, että porvaristoa estäisi joku aate kansanvallan oikeudesta ja etevyydestä. Porvaristoa, samoin kuin työväestöä, johtaa ainoastaan luokkattu.

Porvariston edulle on kansanvalta vastakkainen.

Ainoastaan työväenluokan etu on koko kansan etu, sillä ei ole enää luokkaa työväen alapuolella, joka eläisi työläisten kustannuksella.

Politiikot väittävät että luokkakajo ja siitä johtuva luokkataistelu on seuraus villitsijän kiihtyksestä; villitsijän, jotka lietsovat tyytymättömyyttä ja vihaa köyhien ihmisten keskuuteen.

Ei niin! Vaan luokkataistelun aiheet — etujen ristiriidat — käytyä selviksi, pakottavat kärsivät luokat taistelevaan ristiriitojen poistamiseksi. Tuhansien edesmenneiden sukupolvien tuskien, murheiden, toiveiden, taistelujen ja pettymysten runsaus ja henkinen rikkaus tulisi jo antaa meidän aikalaisiamme mahdollisimman ihanaan elämään.

Vaan ei! Ne ovat muodostuneet yhä enemmän meille orjan kalteiksi ja painavat meitä sy-

vemmälle tuskan, lian ja kurjuuden kuluun. Porvallisessa yhteiskunnassa — arvostellaan kaikkea rahan mittakaavan mukaan, joka kuolettaa kaiken pyhemmän korkeamman elämän ihanteen. Mikä on oikeus ja totuus, se on sivuasialla, jolle ei tässä yhteiskunnassa anneta huomiota.

Vaan me teemme tulevaisuuden paremmaksi. Me luomme uuden yhteiskunnan.

Se on sosialismi, jonka koko olemus nojaa oikeiden, järjen ja siveyden perusteille.

He hankimme heikoille turvaa, vapautamme naisen orjuudesta nostamme työn kunniaan! Annamme työn tulokset työntekijöille eikä laiskureille. Me viemme sosialismin voittoon yhteistyön kautta. Me muutamme maailman onnelaksi kaikille sosialismin avulla.

Mitä he, riistäjät, ovat tehneet meidän hyväksemme? Eivät mitään! He ovat aina valmiit viemään leivän näikäisten suusta.

He ovat valmiit polkemaan naistemme kunnian, ovat valmiit jo puolikasvuiset lapset vetämään työmarkkinoille. He työntävät meille kiviä leivän asemasta.

Kuka meitä nousee puolustamaan? Me itse. Eikä ketkään muut.

Aina on enemmistö ollut harvoin orjuudessa.

Me olemme nykyajan orjia, palkkaorjia! Mutta me nousemme ja pudistamme kahleet käsistämme.

Me otamme valistuksen aseemme. Tietoista, etenkin luokkatietoista joukkoa on vaikeampi orjuuttaa, kuin typerää, heikkoa, nöyrää raatajia, joka ei huomaa kahleittensa painoa, eikä asemansa kieroutta.

Älkäämme kulkeko enää uskonnollisissa hirmuisissa pimityksessä, joka kahlehtii, vangitsee järkemme ja ajatuksemme, ettemme näe elämän totuutta oikeassa valossa. Se evankeliumi mitä meille on saarnattu ja yhä vielä saarnataan, ei ole köyhien oppia. Emme me tavoita tulevaista autuutta ainakaan ennen, kuin olemme päässeet osallisiksi tämän elämän nautinnoista.

Uskonto on sellainen vartiaumuuri riistäjillä, joka estää köyhien luokkien kohotamasta itseään. Estää heitä katsomasta raju-aidan taakse. He, jotka istuvat lihapatojen ääressä, eivät tietenkään kernaasti nousisi pois paikaltaan antaakseen tilaa toisille. Mutta meidän päivämme on jo nousussa!

Työväen ääni alkaa jo kuulua. Kun me vaadimme parannuksia, on heidän pakko niitä antaa. Jos me nöyränä odotamme, niitä ei koskaan tule, vaan meidät alennetaan entistä syvempään kurjuuteen. Mikä onneton olento on raataja, työnorja! Vaan vielä onnettomampi on orjien orjanainen! Kansojen kasvattaja köyhälistön nainen, on sorrettu olento, mitä voi ihmiseksi lukea.

Kuka hänelle vaatii oikeutta? Hän itse nouskoon sitä vaatimaan!

Miten syvälle lieneekin uskonnollisesta pimityksestä turmellut hänen järkensä, on hän vielä kerran ankaiseva silmänsä.

Ja silloin kuin nainen nousee oikeuttaan vaatimaan miehen rinnalla, ei enää orjien vapautuksen päivä ole kaukana. Valistunut äiti valistaa ja kehittää lapsiaan. Valistunut nuorisoo taas nousee vaatimaan paremman elämän mahdollisuudet itselleen, ja

niin kehittyä ihmiskunta, valmistuu siihen uuteen yhteiskuntaan, joka kerran saavutetaan." Puna kohosi entistä enempi Toivon poskipäälle. Hänellä oli kuuma. Vaan yhä hän jatkoi samaan tapaan puhuttua.

Kokouksessa läsnäolijat kuulivat henkeään pidätellen, niin kiihkeinä kuin he olisivat ahmineet erikseen jokaisen sanan, jonka hän huu'iltaan laski.

Hänen tuntehikas, sointava äänensä teki syvän vaikutuksen kuulijoihin.

Eräässä hämärässä nurkassa istui nuori tyttö, jonka posket helkkuivat kuin kuumeessa. Hänen kirkaat, viattomat silmänsä eivät väsyneet katsomasta puheeseen, joka välistä kuin etsien, loi katseen sinnepäin, missä tiesi tyttön istuvan.

Puheen loputtua kuulijat hajautuivat pimeään syksy yöhön. Tyttö ei pitänyt kiirettä. Hiljalleen hän siirteli itseään ovensuuhun, huomiota herättämättä.

Toivo seurasi häntä katseiltaan.

Kun suurin tungos oli ulkona, riensi Toivo Ilmin luo ja pyysi saada seurata häntä. Elokuun kuu nousi taivaalle, hajottaen sen hämärän, joka oli vallinnut syksy-yöllä.

Jatketaan.

Kaunis tyttö

Erään valtion vapaan sanatoriumin himmeän pukuhuoneen peilin edessä seisoi noin kahdeksantoista vuotias tyttö sovitellen yllensä paperipukua. Sanatoriumin johtaja oli antanut luvan kaikille, jotka suinkin kynnelle kykenivät, ottaa osaa huomiseen paraattiin. Huomenna oli heinäkuun neljäs päivä — suuri juhlapäivä, jolloin kaikkialla pannaan toimeen suuria kulkueita. Margaret aikoi esiintyä paraatissa ja oli laitelut pukuansa jo useita päiviä, vaan ei hän tahtonut siitä saada mieleistäänä. Useimmat esiintyjät suunnittelivat pukunsa kuvaamaan omaa, ulkomaalaista kansallisväriään tai jotakin muuta oman kansallisen erikoisuutensa esittämistä, mutta Margaret piti vanhaa Irlannin vihreää liian mitättömänä värinä ja siksi oli valinnut itselleen suurvalta Englannin värit. Hän sovitelli yhä värejä; sininen, punanen väiko valkonen parhaiten sopisi hänen kasvoilleen. Hän muutteli kampauksensa tuontuostakin, vaan ei kuitenkaan koskaan ollut tyytyväinen tuloksiin. — Hän alkaa hermostumaan. Hän ei jaksaa sillä hänen voimansa ovat vähissä. Ja mitä hän oikeastaan tekisikään koko paraatissa? — Ei, kyllä hän sittenkin haluaa olla mukana, kauniina, nuorena ja reippaana! Hän puristelee laihoja käsiään ja koettaa hyräillä jotakin säveltä välttääkseen kuumetta kiihottavaa itkua, mikä riistäisi häntä vähätkin voimansa ja estäisi hänet huomenna esiintymästä kauniina. Margaret nousee ylös ja katsoo peiliin. Hän koettaa hymyillä suloisinta hymyään, vaan entiset kauniit hymykyöpat poskiltaan ovat kadonneet ja naurunsa muistuttaa melkein kuoleman irvistystä ja ennen kirkaissa tulisissa silmissä on kuumeinen kiilto. Kaunis ruusuhohtainen väri on haihtunut hänen nuorilta kasvoiltaan ja nyt ne ovat aivan keltaiset. Ei, hän ei ole enää kaunis Margaret. Hän haakee punertavaa puuteria ja jo totuttuun tapaan loihii hiipiänsä vaalean punertavaksi. "Näyttää jo paremmalta," hän ajattelee. — "Ja hiukseni minä kam-

paan alas valloilleen kuten silloin kerrankin, ennen, jolloin olin todella vielä kaunis. Oh, kuinka kuume taas nousee ja puuterin läpi hohtaa poskipäällä ikkää tumma puna. Ah, kuinka kurjaa on elämä! Ja minä olen vielä nuori ja minä niin tahtoisin olla kaunis ja minä tahtoisin elää, elää — —"

Seuraavana päivänä hän oli kulkueessa eilen harjottelemansa mallin mukaan kuvaamassa maan sa orjuuttajain lippua. Koski oikein kipeästi sydämeeni kun näin hänen hennot käsivartensa ja kiihtyneen ruumiinsa, jonka elinvoimaa ei enää voinut hyväkään hoito palauttaa, saatikka sitten vapaa hoito. Rakas tyttö — ajattelin itsekseni — tietämättäsi sinäkin edustat riistäjälukkaa ja koetat jäljitellä sen turhamaisuutta. Et ymmärrä, että kapitalistit ne ovat tehneet omat ihanaan Irlantisi niin kurjaksi ja onnettomaksi, jossa sinäkään et enää tuntenut olevan tilaa nuoruudellesi ja elämäihalullesi. Et ymmärrä, että kapitalistiluokka on riistänyt sinulta kauneutesi ja nuoruutesi, terveytesi ja koko elämäsi. Tietämättäsi edustat järjestelmää, joka jo kehossasi sinut orjuudelle leimasi suomatta sinulle mahdollisuutta henkiseen kehitykseen ja muuhun, mikä tekee ihmiselämän elämisen arvoiseksi. Elämäsi on aina ollut raadantaa, ilotonta ja tyhjää. Elämäsi olisi vasta aamusaan, mutta sinulle jo koittaa elämän hämmärlä. Sinun nuoruutesi on myntäty liikevoitoksi ja samoin myntätään tuhansien toisten kauniiden nuorten tyttöjen niissä samoissa kurjissa ja epäterveellisissä tehtaissa, joissa sinä olet saanut kuoleman tautisi. Tietämättäsi sinä, tyttönen, kuten monet muutkin, vastustat sitä liikettä, mikä voitettuaan työläisille todelliset ihmisoikeudet antaisi kaikille ihmislapsille tilaisuuden elää kauniin ja huolettoman nuoruuden ja olla kauniin ja terveen. Sinäkin tahtoisit elää ja olla kaunis. Niin toivoo moni ja kuitenkin kannattaa kaikin tavoin sitä järjestelmää, joka hävittää elämän, onnen ja kauneuden.

Kaikka tätä ajattelin katsellessani "kaunista tyttöä", joka hitaasti seurasi toisia kulkueessa. Minusta tuntui kuin koko elämä olisi sairas ja niinkuin tuo epäedistykseksiä aatteita edustava ja fyysillisistä raihnaisuutta todistava kulkue tietämättään todistaisi kapitalistisen riistojärjestelmän henkistä ja ruumiillista elämän tuhoa. Kuitenkin on minulla yksi toivo ja se on: kun nykyinen riistojärjestelmän tunnustama oppi — raa'an luonnon sääntö — "heikompiä sortukoon väkevemmän tieltä", on haudattu ja sosialismin edustama ihmisrakkaus on saatettu ohjaamaan ihmisten pyrkimyksiä ja tekoja, koittaa mailmaan terve ja valoisa aika. A. L.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-iltana, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.

WAUKEGANIN, H. S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen klo 2 p.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka toinen torstai, alkaen klo 2 j.p.p. Kahvia kokouksen loputtua.

MULLAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomi-hallilla, kello 2 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

PORTLANDIN S. S. O. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-iltana, kello 8. — Osote: 719 Montana Ave.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 2 j.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjoissa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315-10th St., Hoquiam, Wash.